

Juantxo Arakama, Glaukoma taldeko abeslaria “MUNDUAN ROCK-AND-ROLLA JADA EZ DA ENTZUTEN DEN ESTILOA, ERREFERENTE IZATEARI UTZI DIO”

Bonberenearen inguruan sortu eta hazitako taldeak *Kalima* disko bikoitza aurkeztu berri du, orain arteko lan borobil, ilun eta osatuena. Era berean, munduaren ikuskera ilundu zaio taldeari eta askoz hitz oldarkorrakoak idatzi dituzte. Hazi egin da taldea zentzu guztietan eta, rock talde baten gisa funtzionatu eta konposatzen jarraitzen badute ere, are eta estilo fusio handiagoa du lan honek. Teklatuak areagotu dira, melodiak presente daude, baina oskola geruza sendoagoak ditu, aberatsagoak, eta kanta bakoitzak izaera nabarmenagoa hartu du. Kantek bezalaxe, taldeak bere bidea egiten jarraitzen du. Juantxo Arakama abeslariarekin hizketaldia izan dugu.

Iker Barandiaran

@IkerBarandiara

ARGAZKIAK: DANI BLANCO

Salgai jarri aurretik diskoa sarean doan deskargatzeko moduan jarri zenuten...

Jarri genuen deskarga librean salgai jarri zen une berean. Jendea harritu da, baina guretzat koherentea da. Disko ugari deskargatu ditugu eta gure musika leku gehiagotara heltzeko modua da, ez dugu mugarik jarri nahi. Baduzu formatu fisikoa, baina beste batzuk ere bai.

Aurkezpen kontzertuan aipatu zenuen Glaukomako bost musikariek ez duzuela taldetik dirua irabazten. Zuentzat garrantzitsua da hori bereiztea?

Kristoren errespetua diegu musikaz bizi direnei, baina gure egoera ez da hori. Baina gure inguruan hala dela pentsatzen dute batzuek, eta horregatik argitu nahi izan nuen. Musika egitera 24 ordu dedikatzea oso ona izan daiteke, baina era berean zure independentzia eta askatasuna ez dira berak. Guk atera dezakegu nahi dugun diskoa, nahi dugunean eta nahi duguna kontatzen. Hori oso garrantzitsua da guretzat.

Diskoetxe-plataforma oso duin baina apal batean zaudete, baina gero eta jende gehiagok jarraitzen zaituztete. Nola bizi duzue hori? Bertigoa ematen du?

Bonbereneak eskaintzen digu azpiegitura, baina disko bakoitza autogestionatua da. Bertigoa? Ez. Jende gehiagok entzuteak ez du ekartzen beste modu batean funtzionatu behar dugunik eta gu oso

harro gaude. Nik astelehenero lanera joan behar dut igual-igual. Baina pozten nau jendeak kantuak gustuko izatea. Gainera, jende gehiagok gu entzuteak ez digu eragiten konposatzean; horri ez zaio inongo arretarik jarri behar.

Aurreneko bi lanak laburragoak eta entzuterrazagoak dira. Oraingoa, baina, disko kontzeptuala, luzea, ilunagoa. Diskoak baino kantuak kontsumitzen diren garai honen kontrara?

Gu diskoekin hazi gara, nahiz eta sound system kulturen ohikoak diren singleak. Baina guretzat lan egiteko formatua diskoa da. Ez zaigu inporta tendentziaren kontra egitea. Hasi ginen orain dela pare bat urte ideiak biltzen, inprobisazioak grabatzen... eta ez genekien disko bikoitza egingo genuenik. Erabat irekita geunden eta hala irten da.

Glaukomak oso melodia borobilak lantzen ditu, itsaskorrak. Kalima-n ere badira, baina askoz gordeago; ilunagoa da disko hau.

Bai, disko ilunagoa da. Gu zaharragoak gara eta oraingo Glaukoma *Kalima* da. Gure mundu ikuskera hau da orain. Dantza egiteaz gain, giro eta testura ilunetan ibiltzea gustatzen zaigu. Disko honek denetatik dauka: 13 kanta, interludio bat, ordu eta piku irauten du. Horrek ematen dizu denetatik egiteko aukera. Ez gaude beti haserre, ezta beti pozik ere, disko hau horren isla da.

Zu batez ere ragga, jungle, hip-hop... zalea zara. Besteak ere? Antzematen da zuen artean denetariko musika gustuak daudela.

Bai, denetariko gustuak daude atzean, baina neurri batean denok gara estilo horien zaleak. Toki desberdinetatik gatoz, baina reggae-a eta rap-a dira batzen gaituztenak. Estilo askotatik edaten dugu eta gure formatua rock banda batena da gehiago, reggae bandek ez dute inondik inora guk bezala distortsioa erabiltzen...

Luze jo dizue *Kalima* erditzeak.

Bai, baina nahita izan da. Bi disko, bira, Bad Sound System-ekin batera egindako lana... Kristoren erritmoan ibili ginen, eta erabaki genuen disko hau egiteko denbora lasai hartzea. Ez da disko sufritua izan. Gorabeherak beti izaten dira, baina nahi genuen mimoz eta gustuz egin eta hala izan da. Buru-belarri ia urtebete pasa dugu: konposatzen, letrak idazten, grabatzen...

Eta soinuarekin goia jo duzue.

Bai, oso-oso gustura gaude. Oraingoan are eta hobeto elkar ulertu gara *Txap*-ekin [Karlos Osinaga, soinu teknikaria]. Beti oso ondo ulertu dugu elkar, baina oraingoan pauso bat harago eman dugu. Lehen diskoan ez genekien zer soinu nahi genuen, eta gerora zaila egingen zitzagun nahi genuenari hitzak

jartzea esplikatzen. Gainera, Txap-ek guk emandako ideia gehiago garatu du. Maisua da, eta berarekin konpartitzen dugun premisa bat da organikoa izan behar duela, hori errespetatuta noraino heltzea da kontua.

Gustura gelditu zara idazten eta abesten? Hitzak idazteko prozesu hori leizean sartuta, zer izaten da gogorra, ilusionantea? Hitzak idazteko denbora gehiago izan dut eta inoiz baino diziplinatuago aritu naiz. Zorte handia da horrela lan egin ahal izatea. Egin dut negar, barre, haserretu... egoera animiko guztiak pasa ditut.

Taldea oso musikari handiek osatzen dute; eta horren zalantzarik balego, horra hor, Recreation kanta instrumentala. Diskoak behar zuen kanta hori eta guk ere bai. Azken finean, ni nago txapa ematen kanta guztietan eta behar zuen instrumental bat gogoz egina. Banda bat gara eta reggae eta rap-etik harago goaz. Izan ere, rock taldeek bezala funtzionatzen dugu: guztiok batera konposatuz.

Aurretik jakin bazenu zuen kanta bat Gazteako zerrendan egongo zela, are eta gordinago idatziko zenuke? [Barre egin du] Apustu bat galdu dut horregatik. Nik ez nuen uste, baina jarrri nahi badute asko poztzen gara. Kanta eta hitzak onak dira eta garrantzitsuena da abestia eta mezua ahalik eta jende gehienarengana zabaltzea.

Hitzak urte batean idatzi dituzu, baina badira gaurkotasan handiko batzuk: esaterako, EAJK ertzean gehiago izateko saldu gaituela dioena. Bai, hori azkena izan zen.

Eta horra hor Herentzia, Kataluniako ger-taerekin bat datorrena...

Hori lehendik idatzita dago, baina Trantsizioaren gaia ia eternoa denez... Hori beti izango da aktuala, zoritxarrez.

Zuen kantetako hitzek beti izan dute gertukoarenganako kritika zorrotza, baina disko honetan posizionatu zarete gehiago, hemen ez dago txantxarako tarterik. Urte batzuk pasa dira hasi ginenetik, musika industria ere ezagutu dugu, badakigu zer dagoen. Hala atera zaizkit hitzak, gogorrak, baina lehengo ari-keta bera eginez.

» **“Munduaren iparraldeko gutxietsi egiten dugu hegoaldea”**

Diskoaren diseinua dotorea bezain gordin da.

Dena jasotzen du, kontzeptu guztiak: basamortua, hondarra, itsasoa –hain zuzen ere, diskoaren norabidea–, generoaren asuntua –Barbie eta Ken–, esklaboak –kontzentrazio esparruen jantziekin–, ihesaldia... Guk nahi genuen diskoa entzun eta gero diseinuak zentzua hartzea.

“Hileta kanpairik ez, hau hasi besterik ez da egin, idor zegoen lurra berdetzen hasi da”. Iraultza rap-etik etorriko da behingoz?

Hip-hoparen gain uztea iraultza egitearen ardura... kontuz! Basamortuaren kontzeptuetako bat da Tolosaldean eta

Euskal Herrian, salbuespen batzuek gain, hip-hop eta reggae-a ez dela apenas egon eta are gutxiago euskaraz. Orain, aldiz, badirudi gazteek gero eta gehiago entzuten dituztela reggae-a, hip-hopa, reggaetona... Eta euskaldunek bilatzen dituzte erreferentziak euskaraz: Bad Sound System, Ziribilio Sound...

Hip-hopak jende gaztea engantxatzen du...

Bai, baina gure inguruan gehiago engantxatzen du sound systemak, reggae-ak. Baina azken finean guretzat reggae-a eta hip-hop gauza bera dira. Engantxatzen dute oso musika estilo errealek dirrelako, benetakoak, kontatzen dizutenak gazteek ikusten dutena, eta horrek asko identifikatzen ditu. Euskal Herrian ez dakit zer gertatuko den, baina egia da munduan rock-and-rolla ez dela jada entzuten den estiloa. Nik oso gustuko dut, baina erreferente izateari utzi dio.

Zer dakarkigu hegoaldeko haizeak? Eta zer ikasi beharko genuke hegoaldeetik?

Munduaren iparraldeko gutxietsi egiten dugu, baina hegoaldean badakite zioritasuna guk baino errazago aurkitzen, badakite beste erritmo batean bizitzen. Askok daukagu beraien-gandik ikasteko.

“Kalima, zer preziotan saltzen dugu gure arima”. Ze mixableak garen guztiok...

Bai. Esklaboak gara denok. Eta esklabo bezala, batzuk kontzienteago, beste batzuk oso pozik esklabo izate horrekin, eta beste batzuk ez hain pozik. Zer den Kalima? Gaur egungo basamortua, post-modernitatea, galderarik gabeko mende baten kronika... Izan ere, gaur egun ez da erantzun falta, galdera falta baizik. ■

**BERTSOLARI
TXAPELKETA
NAGUSIA
2017**

Finalurrekoak 1.itzulia

Urriak 28, BASTIDA

Azaroak 1, IRUN

Azaroak 4, MAULE-LEXTARRE

Azaroak 12, DURANGO

Antolatzailea

Laguntzailea

ARGIA

bertsozale.eus